

TÓTH ÁGNES VERONIKA

Hibátlan

■ „OLYAN, MINT A SZŰZ MÁRIA, CSAK A FEJE LECSAVARHATÓ”; 6913 ■

Ladányi Andrea két olyan markáns koreográfiát mutatott be januárban a MU Színházban, melyek egyértelműen bizonyították, hogy a legkiválóbb koreográfusok közül való. Pedig ha valaki évtizedek óta az egyik legjobb hazai táncosnő titulusát viseli, és olyan karizmatikus alkotók készítettek számára szerepeket, mint Markó, Utinen vagy Horváth Csaba, nem biztos, hogy olyan könnyű dolga van koreográfusként.

Őszintén szólva nagyon örülök ennek a mostani, lenyűgöző megmutatkozásnak, mivel igen széles skálán mozogtak eddig a Ladányi-művek, csak néhány kiragadott példát említve: az *Ejféli maraton* többórás testet-lelket kimerítő ámokfutása monumentális és csodálatra méltó volt, egészen másért, féktelen humoráért volt szerethető a Színművészeti Egyetem másodéves színészhallgatóinak készített *44 feet* című vizsgadarab, az FMM-mel közös improvizációs est hiányérzetet hagyott maga után, és például a *Téli utazás* című – kooperatív négyesben megalkotott (Ladányi, Krämer, Szakály, Vándorfi) – koreográfia jobb, ha mielőbb feledésbe merül.

Vagyis a Ladányi koreográfusi teljesítményéhez kapcsolódó táncstalánság nem volt teljesen alaptalan, és éppen jókor oldotta fel ez az este. Egy igazán harsány, teátrális, monológgal kísért nagyszerű szólót és egy hűvös szépségű absztrakt táncművet láthattunk, két gyökeresen eltérő jellegű darabot, melyekből nyilvánvaló Ladányi maximalizmusa, kreativitása, rugalmassága, átváltozóművészete.

Az utóbbi évben egymás után álltak elő hazai koreográfusok a fogyasztói társadalomra szubjektív módon reagáló művekkel: éppen ideje volt már, hogy szülessenek végre tematikájukban is kortárs darabok a hazai táncszínpadokon! De az a jéghideg, erotikus, kegyetlen, butácska figura, akit Ladányi az „*olyan, mint a szűz mária, csak a feje lecsavarható*” című darabban a színpadra állít, egy nagyon fontos jellegzetességében eltér az elmúlt évtizedek hazai táncszínpadi hősnőitől, mégpedig abban, hogy semmiféle naivitás, optimizmus, utópisztikus reménykedés nem maszatolja el az alakját. Olyan éles, mintha üvegbe lenne karcolva. Ez a szemlélet nem csupán egy koreográfus, hanem egy biológus, sőt, még erősebben fogalmazva: egy boncmester szemlélete. Érzelemmentes, kíméletlen, pontos, lenyűgöző és egyedülálló. És emellett – furcsa módon – valahogy mégis könnyed, játékos, szellemes. Ladányi Andreának tökéletes a rálátása erre a figurára, egyrészt mint testre a fizikai térben, másrészt mint jellemző karakterre, aki valahogyan mégiscsak egy jellegzetes társadalmi térben létezik, még ha egy szál magában is. Hogy mi képzeli köré ezt a társadalmi teret? Egyrészt a nyelv, az a filmekből (*Karambol*, *Kánikula*, *Casa blanca*) összevágott, szaggatott monológgá feszülő szöveg, mely egyszerre közönséges, frivol és gyermeketeg (például hősnőnk felsorolja az öt legjobb áruházat, szeretkezési pózt stb.), másrészt azok az ironikus gesztusok, melyekbe belesűríthetők a konzumidiotizmus megnyilvánulásai (például erotikus takarítás és hajszáritás).

Kovács Martina nagyszerű alakításában egy jó alakú, tépettszöke, női magazinból kilépett hisztérika áll előttünk, aki (a szövegből lassan kibontakozó tragédia okán) az expartner híján egy aprócska férfibárral flörtöl vagy éppen üvöltözik. Kovács Martina nagyon jó szólista, magával sodorja a közönséget, egyszemélyes színháza annyira élő és vibráló, hogy egyszer csak úgy tűnik, ez az

Kovács Martina („*olyan, mint a szűz mária, csak a feje lecsavarható*”)

ellenszenves szöke nő olyan intim közelségből susogja hülyeségeit a fülünkbe, mint egy levakarhatatlan barátnő. A füllesztő intimitásnak ez a látszata a valóságshow-k, a Fókusz vagy a női magazinok szextippeiből ismerős.

A térhasználaton is érződik ez a szűkösség, de roppant rafináltan. A díszlet nem más, mint egy fotorealisztikusan megfestett ajtó a hátsó falon, előtte egy paddal, a padlón pedig az ajtó előre-

Koncz Zsuzsa felvételei

Ladányi Andrea a 6913-ban

vetült körvonala látszik. Hiába tehát a MU tágas tere, a szólista valójában be van szorítva ebbe az illuzórikus térbe, fizikailag és lelkileg is, hiszen a kijutás lehetetlen, a kilincs csupán festve van. A kezdőkép, a rabságba esett, szabadulni akaró madár képe már ismerős más Ladányi szerepekből: mellest ez az egy viszonylag direkt utalás – nagyon komoly pozitívum, hogy a koreográfusban fel sem merül, hogy Ladányi-klónt gyártson szólistájából (aki ezt nem méltányolná eléggé, gondolja csak végig, hány Bozsik Yvette-klón bukkan fel repkedő kezekkel és fűtökkel egyes Bozsik-darabokban). A szólista olykor egyenesen beszorul az ajtó szigorú kereteibe, beletördeli a testét a derékszögek hasadékaiba. Szabadulásra nincs esély, vérvörös körömlakk csurog végig a lány nyakán, testén, mikor monológja a karambolhoz ér, de a halál sem jelent kilépést: a figura árnyalakok közé érkezik, ám nekik is csak a legnépszerűbb szeretkezési pózok százalékos megoszlását mantrázza, mint egy kattogó, megakadt lemezjátszó.

A 6913 című darab egészen új erényekkel tüntet, szinte mintha nem egyazon alkotó keze alól került volna ki a két koreográfia. Ez annyit jelent, hogy komoly meglepetésekre lehet számítani Ladányitól a jövőben is, hiszen feltűnően kreatívan, nyitottan mozog a stílusok között.

Számomra a 6913 egy meglehetősen távoli, de erős asszociációt hív be, Enki Bilal belgrádi képregényrajzoló *Halhatatlanok* című filmjének figuráit. A *Halhatatlanok* külön érdekessége, hogy az élő színészek kivételével minden díszlet, háttér és szereplő számítógéppel készült, és ez a mixelt technika egészen sajátos világot teremt. A francia sci-fi 2095-ben New Yorkban játszódik, ahol a társadalmat genetikai manipulációkkal kontrollálják, s a város felett egy nap különös, lebegő piramis jelenik meg. A piramisban az egyiptomi mitológia istenei lakoznak, köztük van Hórusz, a sólyomisten is, akinek – hogy megőrizze halhatatlanságát – meg kell termékenyítenie egy nőt, aki magzatát világra hozza majd. A filmben Hórusz és a többi isten alakja rajzolt, számítógéppel manipulált, mégis sokkal elementárisabb, mint a hús-vér szereplők. Méltóságteljes, büszke, szenvtelen lények ők, akik enyhe unalommal szemlélik a földi történéseket. Ez a kettősség, a tökéletesség és az esendőség egymásmellettsége jellemző Ladányi darabjára is, ahol három, álomszerű tudatossággal bíró lény – Ladányi Andrea, Bánki Zsolt, Fejes Kitty – próbál kommunikációra lépni egy szinte őket parodizáló, kisszerű, groteszk figurával. Erős kontrasztok és közeledési kísérletek sorjáznak, akár ugyanazok a mozdulatok ismétlődnek

szétcsúszva, szétzilálódva. Nagyon meggyőző, ahogy a perfekt, fegyelmezett testek mellett felvillan a nevetségesség, a hiba, az egyensúlyvesztés lehetősége Miklós Marcell (harmadéves színinövendék) ügyes tolmácsolásában. Humor és merészség hatja át a darabot, Ladányi még azt is megengedi magának, hogy utóbb említett szereplője a koreográfia egy részében mozdulatlanul heverjen. A fenséges és a groteszk egymásmellettsége lenyűgöző, és ismételten megerősíti, hogy Ladányi nagyon tudatos alkotó, aki még a leginkább szakrális pillanatokban, a szépségnek átadva magát sem veszíti el az önreflexió képességét. Kiváló előadókat látunk egy nagyszerű koreográfiában.

**LA DANCE COMPANY:
„OLYAN, MINT A SZŰZ MÁRIA,
CSAK A FEJE LECSAVARHATÓ”
(MU Színház)**

VILÁGÍTÁS: Fésűs Zsolt. **JELMEZ:** Benedek Mari. **RENDEZŐ-KOREOGRÁFUS:** Ladányi Andrea. **ZENE:** Jam Zero – Eye to ear. **ELŐADJA:** Kovács Martina.

6913 (Mu Színház)

ZENE: Toshinori Kondo – Sigur Ros. **VILÁGÍTÁS:** Fésűs Zsolt.

TÁNCOLJÁK: Bánki Zsolt, Fejes Kitty, Ladányi Andrea, Miklós Marcell.